

**VAGGERYDS
KOMMUN**

Uppföljning kränkande behandling läsår 25-26

Barn- och utbildningsnämnden

1. Huvudmannens ansvar enligt skollagen

Alla barn och elever har rätt att vara i en verksamhet som är fri från kränkande behandling. Det råder nolltolerans mot kränkande behandling av barn och elever i förskolor, skolor och andra verksamheter som lyder under skollagen. Skollagens definition av kränkande behandling är ”ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker ett barns eller en elevs värdighet”. Kränkande behandling kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysiska handlingar som slag, sparkar och knuffar, men kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkande behandling kan också förekomma digitalt, till exempel på sociala medier.

Huvudmannen ska därför se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling. Det innebär att åtgärder ska genomföras för att *förebygga och förhindra* att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Huvudmannen ska se till att det varje år, för varje särskild verksamhet, upprättas en plan mot kränkande behandling. Syftet med planen är att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen ska vara ”levande” i den meningen att den ständigt ska vara aktuell i verksamhetens dagliga arbete. För att planen ska fungera på ett ändamålsenligt sätt är det viktigt att den utformas utifrån den unika verksamhetens behov.

Planen mot kränkande behandling ska innehålla:

- en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever,
- en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året, och
- en redogörelse för hur de planerade åtgärderna i föregående års plan har genomförts.

Arbetet mot kränkande behandling är enligt barn- och utbildningsnämnden delegationsordning (BUN 2020-10-28 § 91) utlagt till varje rektor på respektive enhet. Nämnden ansvarar dock fortfarande för att följa upp arbetet och tillse att rektor har tillräckliga resurser för att kunna fullgöra sin uppgift.

Mer om huvudmannens ansvar och skyldigheter finns att läsa på [Skolverkets hemsida](#).

2. Organisationens förutsättningar

I det aktiva arbetet mot kränkande behandling blir det relevant att belysa organisationens förutsättningar.

En viktig del är elevhälsan. Enligt skollagen ska elevhälsan bestå av funktioner som omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska också främst verka förebyggande och hälsofrämjande. Om dessa funktioner finns och om elevhälsan ges en faktisk möjlighet att arbeta förebyggande blir de en viktig del i organisationens förutsättningar att minimera kränkningar på enheterna.

Varje anställd som finns inom vår verksamhet har till och med 1 augusti 2026 haft en skyldighet anmäla en kränkning om de märker eller får kännedom om att den inträffat. En av hörnstenarna i både det förebyggande och aktiva arbetet är därför, förutom elevhälsans arbete, att det faktiskt finns en tillräcklig mängd vuxna i barn och elevers närhet. Dessa kan också bidra i det förebyggande arbetet, men även förhindra och avbryta situationer på plats där de uppstår. Från och med 1 augusti 2026 ändras skollagens bestämmelser om åtgärder mot kränkande behandling. Istället för att anmäla kränkande behandling ska rektorn informeras, i syfte att minska onödig administration. Skyldigheten att informera begränsas till att gälla när ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för allvarlig eller upprepad kränkande behandling. Rektor ska alltid informeras när ett barn/elev anser sig blivit utsatt för kränkande behandling av någon i personalen. Uppföljningen gäller läsåret 25-26 då dessa nya regler inte börjat gälla.

Andra faktorer som har en stor inverkan är lokalernas utformning och utegårdarnas miljöer. Dessa kan vara utformade på ett sätt att de bidrar till situationer som leder till kränkingsärenden. Ett sådant exempel kan vara trånga kapprum eller omklädningsrummens utformning. Avsaknad av en tillgänglig och varierad utemiljö på skolgårdarna kan också påverka barn- och elevers bemötande mot varandra.

Samtliga faktorer är viktigt att ha med sig in när man ska analysera kränkande behandlingar som uppstått och framför allt i arbetet för att motverka dem.

3.Resultat läsår 25-26

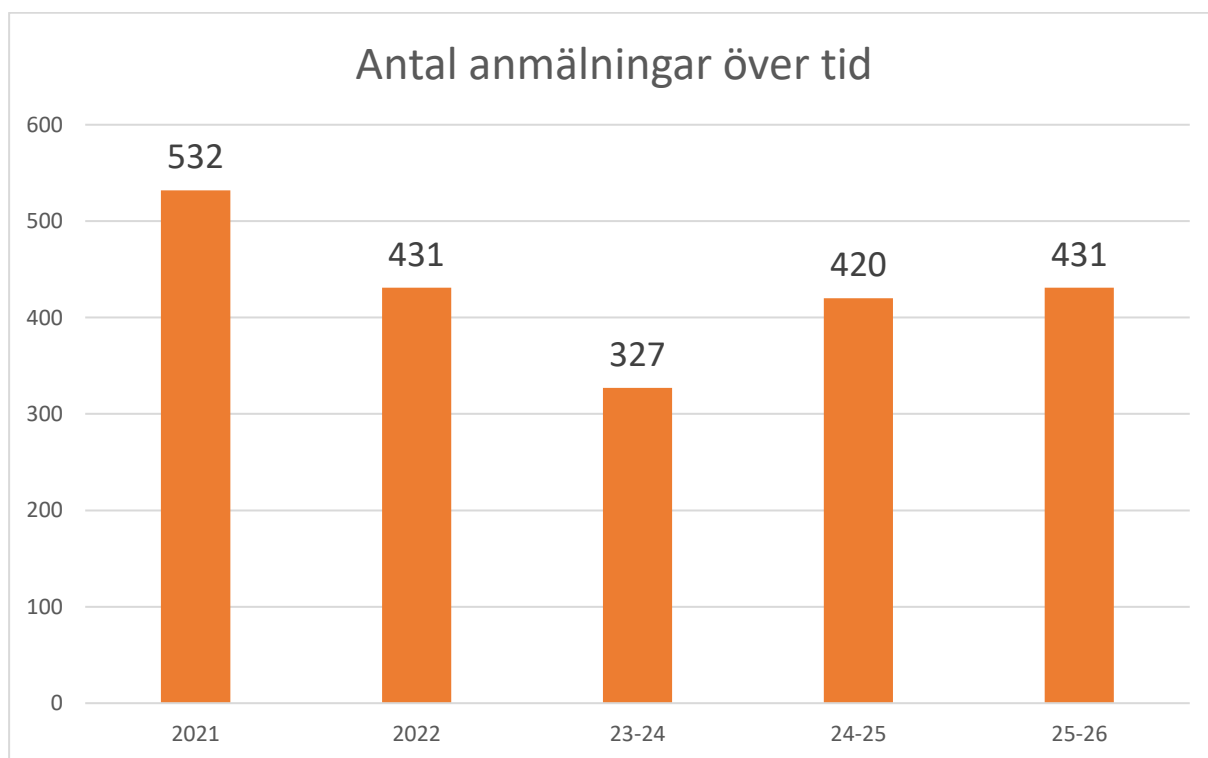
I denna rapport sammanställts de kränkingsanmälningar som inkommit under läsåret och jämförs i den mån det går med tidigare år.

Utöver det har totalt 35 anmälningar om upplevda trakasserier inkommit, dessa är inte med i den här sammanställningen.

Vi jobbar kontinuerligt för att själva anmälningsförfarandet ska vara enkelt och tydligt för den som anmäler, för att rätt information ska följa med i systemet. Syftet är att formuläret ska vara byggt på ett sådant sätt att både de enskilda skolorna och huvudmannen kan använda statistiken för att se mönster som hjälp för det förebyggande arbetet.

Antalet anmälda ärenden över tid

Under läsåret 25/26 anmäldes 431 ärenden om kränkande behandling inom grundskola och gymnasium.

Tabellen ovan visar på antalet anmälda kränkningar i våra system mellan läsåren 23/24 och 25/26.

För att se på mönster och variationer över tid så tar vi också fram antalet anmälningar per rektorsområde och ställer detta i relation till tidigare redovisade siffror enligt tabellen nedan:

Rektorsområde och elevantal 2025/26			Anmälningar per år		
Rektorsområde	Elevantal 2025/26	Enheter inom området (årskurser)	25/26	24/25	23/24
RO1	370	Götafors och Östra skolan (F-3)	135	91	69
RO2	175	Bondstorp, Byarum samt Hok (F-5)	saknas	22	36
RO3	272	Hjortsjöskolan (4-6)	66	64	70
RO4	347	Hjortsjöskolan (7-9)	63	61	39
RO5	209	Fågelfors och Klevshults skola (F-6)	25	68	34
RO6	248	Sörgårdsskolan (F-6)	75	65	49
RO7	248	Fågelforsskolan (7-9)	34	33	25
Fenix	320	Fenix gymnasium	32	16	5

Data för rektorsområde 2 saknas i nuläget pga en förändring i systemet där anmälningarna görs.

Det finns en spridning mellan rektorsområdena, på några ställen har det ökat och på andra minskat. Viktigt att komma ihåg är fortsatt att det är svårt att jämföra olika enheters resultat mellan varandra då enheternas förutsättningar ser olika ut i förhållande till exempelvis elevantal, personaltäthet och skolgårdars utformning.

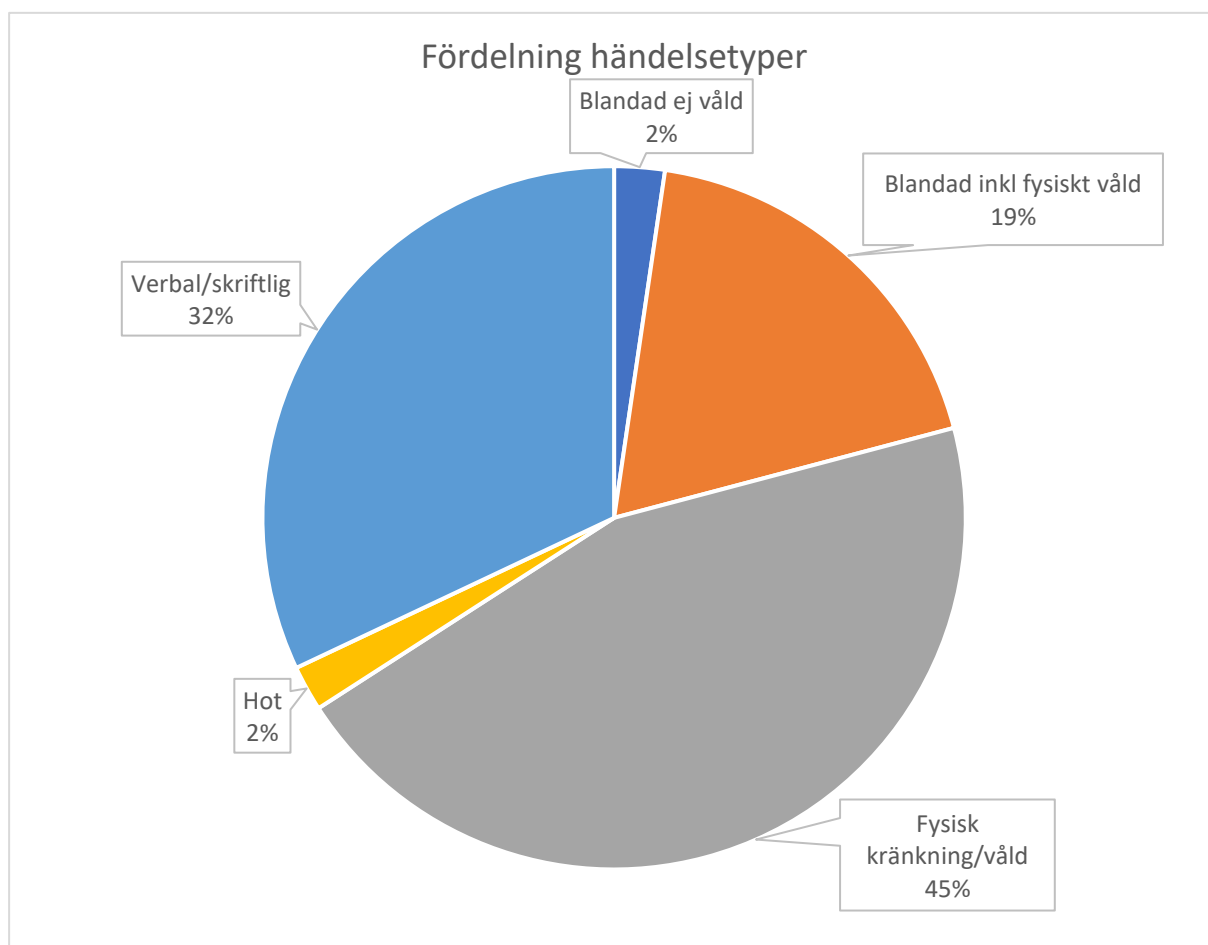
Vi ser ingen större skillnad på antalet kränkingsanmälningar utifrån när på året de sker. Naturligt är att antalet minskar de månader antalet skol- och fritidsdagar är något lägre.

Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mars	Apr	Maj	Juni
24	60	52	55	53	53	32	62	18	21	1

Händelsetyp och plats för kränkningen

För att genomföra en bra analys och framför allt hitta bra åtgärder behöver man titta på händelsetyp och plats för kränkningarna. Om en viss typ av kränkning sker återkommande på en specifik plats så är skapar det förutsättningar för att rätt åtgärder ska sättas in snabbare. Den här uppföljningen görs på respektive enhet under läsåret, och åtgärder sätts in löpande vid behov, både utifrån analys av kränkingsanmälningar men också utifrån trygghetsenkät och annan input från elever och personal.

Fördelning händelsetyper

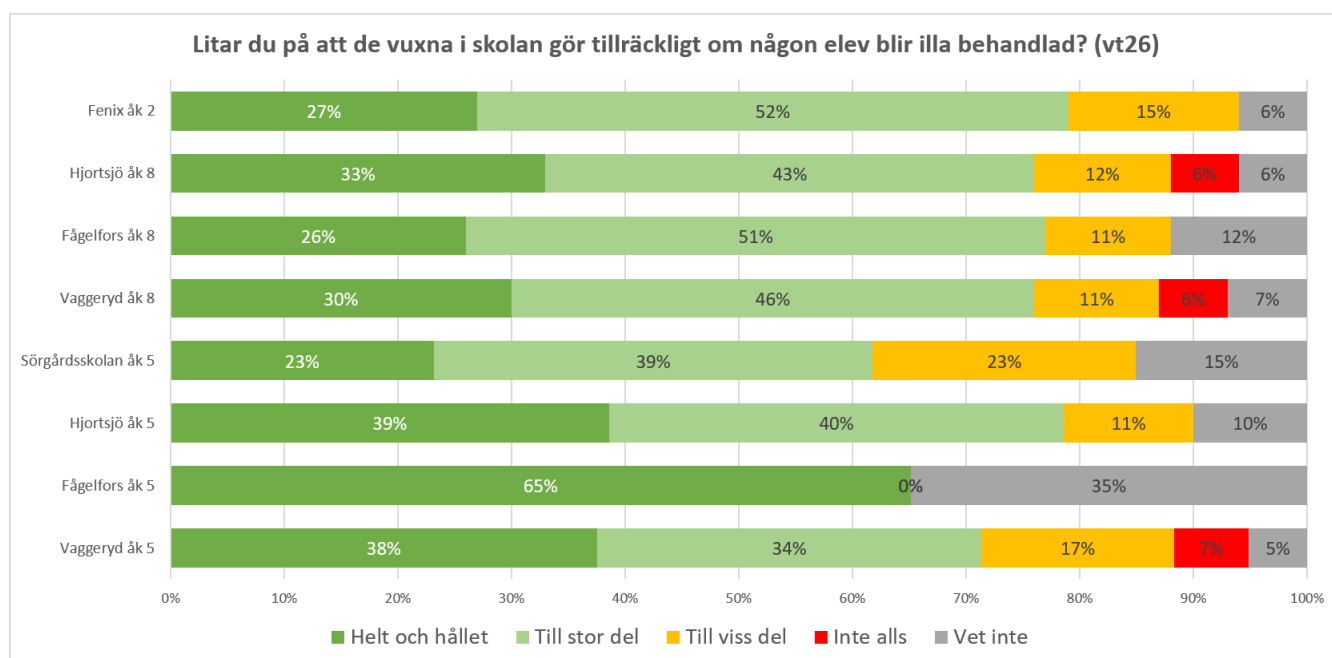

En majoritet av de anmälda kränkningarna handlade om Fysisk kränkning/våld eller Verbal/skriftlig. Det som kallas "Blandad" innebär att den som anmält valt mer än en händelsetyp, vi skiljer på de som inkluderar fysiskt våld och de som inte gör det.

Relevant för analysen är även att titta på vilka platser kränkningarna äger rum. Som tidigare år är skolgården överrepresenterad gällande plats där en kränkning sker. Ungefär hälften av alla kränkningar som anmäls sker där. På varje skola tittar man mer på platserna för kränkningarna utifrån den egna skolans kränkningsärenden, för att hitta rätt åtgärder.

Resultat av trygghetsenkät och Skolinspektionens enkät

I Skolinspektionens elevenkäter som genomförs vartannat år så finns det frågor kring trygghet och arbetet med att förhindra kränkningar. Diagrammet nedan visar resultat från enkäten som genomfördes under våren 2026.

På grund av det låga antalet elever på vissa skolor kan vissa resultat visas, om det är färre än 5 som lämnat ett visst svar kommer det istället visas som ”Vet inte”, det kan därför finnas enstaka elever som svarar ”Inte alls” men som istället återfinns i gruppen ”Vet inte”.

På varje skola genomförs också varje år en ”trygghetsenkät”, där alla elever, oavsett ålder, får svara på mer specifika frågor kring den egna skolan och situationen där. Trygghetsenkäten används för att hitta de mer specifika åtgärderna på respektive skola.

Här följer några exempel på åtgärder som skett under läsåret 25–26 utifrån kränkingsanmälningar och trygghetsenkät:

- Samverkan mellan skolor för att kunna hantera konflikter på skolskjutsen, vilket fallit ut väl och fungerat bra.
- Se över vuxennärvaro på hela skolgården.
- Rusta upp ”rastskoj” och öka erbjudandet av rastaktiviteter
- Ökad vuxennärvaro vid omklädningsrum för specifika årskurser där det skett kränkningar.
- Flera klasser kommer jobba med språkbruk och attityd mot vuxna och elever. Då vi ser att det är återkommande verbala kränkningar.

4. Sammanfattning och arbetet framåt

Antalet kränkningsanmälningar ligger på ungefär samma nivå som läsåret 24/25. Det finns en spridning mellan skolorna, då vissa skolor gjort fler och andra färre. Vi ser att en stor del av eleverna i svarar positivt i enkäter vad gäller upplevelsen hur vi arbetar mot att förhindra kränkningar. Majoriteten av våra elever upplever sig trygga i våra verksamheter, men arbetet fortsätter för att ännu fler ska dela den upplevelsen.

Det väsentliga är de åtgärder som genomförs och arbetet med att systematiskt följa upp och förebygga kränkningar, ett arbete som kommer fortsätta ute på enheterna. Vi ser att det inför nästa läsår kvarstår en oro när det gäller skolgårdsområdet kring Hjortsjöskolorna och Östra skolan utifrån att nya skolgården inte är klar. Utifrån statistiken vet vi att skolgården är ett utsatt område, vilket påverkar tryggheten och kränkningarna.

Av våra enkäter kan vi se att elevernas uppfattning generellt är positiv kring arbetet mot att förhindra kränkningar och tryggheten på våra enheter upplevs generellt bra. Vi ser dock här att det finns skillnader mellan enheterna och arbetet mot att skapa en likvärdighet här och se över enheternas olika förutsättningar måste fortsätta.

Under läsåret 26–27 kommer förändringar ske utifrån de lagändringar som skett gällande kränkningar. Dessa genomförs dock inte direkt vid läsårsstart då man vill invänta stödmaterialet först. Vi ser att det som är nytt gällande kränkningar uppfylls även om vi jobbar enligt de tidigare rutinerna och arbetssättet, och kan därför avvakta med förändringarna.